

BIULETYN

INFORMACYJNY

NR 68

MARZEC 2026 R.

***Państwo można zniszczyć przy współdziałaniu własnych obywateli,
którzy mają słabe sumienie i są bardzo słabi intelektualnie.***

13 grudnia 2025 r.

W dniu 13 grudnia w Siedlcach uroczystość poświęcona bohaterom i ofiarom stanu wojennego rozpoczęła tradycyjnie Msza św. w parafii św. Stanisława celebrowana przez ks. bpa Ordynariusza dr. Kazimierza Gurdę. W wygłoszonej homilii ks. Biskup nawiązał do chlubnych kart tamtych lat i bohaterskich czynów Polaków.

Poczet sztandarowy Stowarzyszenia.

Dekorację przygotował kapelan ludzi pracy ks. Mariusz Telaczyński.

Po mszy zgromadzeniu udali się pod „ścianę pamięci”.

Siedleckie obchody 44-rocznicy nielegalnie wprowadzonego stanu wojennego rozpoczęła Msza św. w kościele św. Stanisława celebrowana przez ks. biskupa Ordynariusza dr Kazimierza Gurdę. We Mszy św. uczestniczyło sześć pocztów sztandarowych w tym naszego Stowarzyszenia, „Solidarności”, katolickiej szkoły podstawowej im ks. J. Popiełuszki, ,

Urzędu Miasta, kolejarzy... Zabierając głos mówcy podkreślali rolę opozycji antykomunistycznej w uzyskaniu suwerenności kraju. Przewodniczący stowarzyszenia Janusz Olewiński natomiast powiedział m. in.: „nie będę mówił o represjach stanu wojennego, lecz o tym, że czyn i modlitwa są ze sobą nierozdzielnie związane. W roku 1920 nieprzebrane hordy bolszewickie rzuciły się na Polskę. Śmiertelny ucisk zaciskał się nad Polską. Ale była modlitwa i czyn. Czyn zbrojny i modlitwa Polaków zanoszona do niebios. I stał się cud: hordy nieprzyjaciela pierzchły w popłochu. Ocalała Polska, ocalała Europa, która tego zwycięstwa jednak nie doceniła mimo, że wolność zachowała wyłącznie dzięki Polakom. 44 lata temu dokonano zbrojnego napadu na Polskę. Rodzimy wróg najechał nas czołgami usiłując zdławić pragnienie wolności siłą. Upadek totalitarnego systemu komunistycznego, który trzymał w korbach połowę świata runął bez światowej zawieruchy wojennej, bez czołgów, armat, dronów. To był kolejny cud. Przyczynili się do tego wyłącznie Polacy w pokojowej walce, ci, co zachowali się jak trzeba. Aby jednak stał się ten cud potrzeba było modlitwy i czynu. Wielu dokonywało bohaterskich czynów uczestnicząc w opozycji antykomunistycznej. Miliony w kraju i za granicą zносиło modlitwy - jak i w tutejszym kościele - wołając: „Ojczyznę wolną racz nam wrócić Panie”. I runął system komunistyczny niczym domek z kart. Nie oznacza to bynajmniej, że już nigdy nie będzie systemu totalitarnego w innym wydaniu. Wolność należy pielęgnować z należytą pieczołowitością. Dwa lata temu znowu najazdu dokonano na Polskę. Tym razem nie zbrojnie, lecz usiłując zniszczyć ducha narodu. Zygmunt Krasiński w psalmie przestrzegał: „Niczym Sybir, niczym knuty. Ni cielesnych tortur król! Lecz narodu duch zatruty. To dopiero bólów ból”. Dzisiejsi zarządzający Polską zamierzają właśnie zabić ducha narodu. Kolejny cud nastąpił na naszych oczach w bieżącym roku. Cała europejska i rodzima nawała lewacka rzuciła się na Karola Nawrockiego i na nas.

Modlitwa i czyn dokonały cudu – prezydentem Polski wbrew wszelkim prognozom został katolik Karol Nawrocki. Szanowni Państwo, dziś niektórzy z opozycji tamtych czasów niestety nie zachowują się jak trzeba, także w Siedlcach. Dzisiaj słyszymy wiele biadolenia i narzekania, że tamci czynią wiele zła, a ja mówię: nie patrzmy, co oni robią, czynmy to, co powinniśmy nie oglądając się na tamtych. Potrzebny jest czyn i modlitwa. Te dwa elementy są ze sobą nierozzerwalnie spojone. Wiele, wiele lat temu ewangelista Mateusz powiedział, że połowa była roztropnych i połowa nieroztropnych. Mimo, że od tamtego czasu minęło setki lat, to właściwie nic się nie zmieniło do dnia dzisiejszego. Tyle samo jest dzisiaj mądrych i tyle samo głupich. Nie oglądajmy się więc na tamtych, ale pomodlić się trzeba, przeżegnać i do roboty dla dobra wspólnego, dla dobra naszej ojczyzny. Dziękuję państwu za cierpliwe wysłuchanie”.

Wystąpienie Janusza Olewińskiego, jako jedyne nagrodzone zostało rzesistymi oklaskami zgromadzonych.

Następnie pod tablicą upamiętniającą męczeńską śmierć ks. Jerzego Popiełuszki za wiarę i ojczyznę złożone zostały wieńce, bukiety kwiatów i zapalono znicze.

Poczet sztandarowy Stowarzyszenia na Skwerze T. Kościuszki.

Mszę św. celebrował Ordynariusz Diecezji w asyście proboszcza parafii ks. dr Jerzego Dudy, dziekana i proboszcza Katedry ks. Dariusza Mioduszelewskiego dyr. Katolickiej Szkoły Podstawowej im. księdza Jerzego Popiełuszki ks. Marcina Oleka.

W uroczystości uczestniczył poczet sztandarowy Stowarzyszenia, Urzędu Miasta, „Solidarności”, Katolickiej Szkoły Podstawowej im. ks. J. Popiełuszki, kolejarskiej Solidarności i inne.

Uroczystości grudniowe w hołdzie osobom, które zachowały się i nadal zachowują jak trzeba, trwają nieprzerwanie w tej parafii od 1982 r.

Nominacja do Prezydenckiej Rady

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, dr Karol Nawrocki, w uznaniu wieloletniej aktywności stowarzyszenia pod przewodnictwem Janusza Olewińskiego na rzecz środowiska osób represjonowanych, powołał go na członka Prezydenckiej Rady do spraw Kombatantów, Osób Represjonowanych oraz Działaczy Opozycji Antykomunistycznej.

*Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Karol Nawrocki*

zaprasza

Pana Janusza Olewińskiego

*na uroczystość powołania oraz pierwsze posiedzenie
Rady do spraw Kombatantów, Osób Represjonowanych
i Działaczy Opozycji Antykomunistycznej*

*w środę, 17 grudnia 2025 roku, o godz. 12.00
Belweder
Warszawa, ul. Belwederska 54*

RVSP: do 15 grudnia 2025 roku
e-mail: olga.pienkowska@prezydent.pl
Prosimy o przybycie ok. godz. 11.15 z dokumentem tożsamości

Uroczystość wręczenia nominacji odbyła się 17 grudnia 2025 roku w Belwederze.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Karol Nawrocki

Warszawa, 17 grudnia 2025 roku

Powołuję Pana

JANUSZA OLEWIŃSKIEGO

w skład

**Rady do spraw Kombatantów, Osób Represjonowanych
i Działaczy Opozycji Antykomunistycznej przy Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej**

Trwałość narodu opiera się na dziedzictwie pokoleń, na wartościach, które stworzyły fundament dla współczesności. Bez tego nie można budować wspólnoty narodowej i państwowej ani tym bardziej marzyć o jej przyszłości. Marszałek Józef Piłsudski, jeden z ojców naszej niepodległości, powiedział, że „Naród, który traci pamięć, przestaje być narodem. Staje się tylko zbiorowiskiem ludzi czasowo zajmujących dane terytorium”. A my przecież chcemy być narodem!

Dlatego do gremium, które wesprze mnie w działaniach dla Rzeczypospolitej, postanowiłem zaprosić osoby szczególnie predestynowane, by zabierać głos w polskich sprawach – bohaterów naszej wolności. Ludzi, którzy w czasie niemieckiej i sowieckiej okupacji, a potem w czasie komunistycznego zniewolenia szli bezkompromisową drogą, wierząc, że niepodległa Polska jest wartością nadrzędną. Nawiązuję w ten sposób do tradycji prezydenta Lecha Kaczyńskiego, przy którym istniała podobna Rada do spraw Kombatantów.

Cieszę się, że w nowo powołanej Radzie zasiądą veterani walk o niepodległość z lat II wojny światowej i czasów powojennych, żołnierze Armii Krajowej, Narodowych Sił Zbrojnych, Batalionów Chłopskich, Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie i powstania antykomunistycznego, sybiracy i więźniowie niemieckich obozów koncentracyjnych. Do Rady zgodzili się przyjmując zaproszenie także kontynuatorzy walki o wolność z szeregów Studenckiego Komitetu Solidarności, Komitetu Obrony Robotników, Wolnych Związków Zawodowych, Konfederacji Polski Niepodległej, NSZZ „Solidarność”, Solidarności Walczącej, Niezależnego Zrzeszenia Studentów, Federacji Młodzieży Walczącej, ludzie Czerwca '56, Czerwca '76 i Grudnia '70. W Radzie zasiądą również przedstawiciele młodego pokolenia: społecznicy i samorządowcy, którzy chcą ponieść etos niepodległościowy w przyszłość i stworzyć więź narodową, którą św. Jan Paweł II definiował jako triadę: przeszłość, teraźniejszość i przyszłość; triadę, która pozwoli zachować nam, Polakom, własną pamięć i tożsamość.

Liczę na Pańską pomoc i opinie w sferze – wynikającej z Konstytucji – opieki nad weteranami walk o niepodległość. Wymaga to oczywiście troski władz i z pewnością będzie się wiązać z inicjatywami legislacyjnymi, z którymi jako Prezydent RP wystąpię. Oczekuję też Pańskiego wsparcia w sprawach dotyczących polityki pamięci i w sprawach zasadniczych, które kształtują byt i pomyślność Rzeczypospolitej.

Janusz Olewiński w historycznej Sali Pompejańskiej belwederu.

Pan Karol Nawrocki, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Prezydencie,

Z niepokojem obserwujemy narastające zagrożenia, przed którymi staje nasza Ojczyzna. Znajdujemy się w wyjątkowo niebezpiecznej sytuacji – po raz kolejny realne staje się widmo utraty suwerenności i niepodległości. Mimo przynależności do licznych sojuszy i paktów Polska nadal narażona jest na atak militarny ze wschodu. Równie niepokojące są zagrożenia płynące z Zachodu – postępująca demoralizacja i rozkład wartości narodowych osłabiają duchowe fundamenty naszego państwa. W tej zdawałoby się, beznadziejnej sytuacji, widzimy jednak drogę ocalenia

poprzez zawarcie najważniejszego z sojuszy, na który nasz naród czeka od dawna.

Pan Jezus pragnie, by narody czciły Go publicznie. Historia naszej Ojczyzny daje liczne świadectwa Bożej interwencji w chwilach zagrożenia, gdy naród z wiarą powierzał Mu swój los:

1. W 1656 roku król Jan Kazimierz, w tzw. ślubach lwowskich, oddał Polskę pod opiekę Matki Bożej, obierając Ją Królową Polski.

2. W 1920 roku, w obliczu najazdu bolszewickiego, powszechna modlitwa Polaków doprowadziła do cudu nad Wisłą i ocalenia niepodległości.

3. Jezus powiedział siostrze Faustynie: *„Polskę szczególnie umiłowalem. Jeżeli posłuszna będzie woli mojej, wywyższę ją w potęgę i świętości.”*

4. Prymas Tysiąclecia, kard. Stefan Wyszyński, podkreślał: *„Polska będzie katolicka, albo nie będzie jej wcale.”* Katolickość naszej Ojczyzny zależy od nas – od modlitwy, pracy nad sobą i świadomego zaangażowania w życie publiczne.

5. Do współczesnych przejawów Bożej interwencji możemy zaliczyć:

a) pokojowy upadek komunizmu – możliwy dzięki modlitwie i jedności milionów Polaków,

b) wybór Karola Nawrockiego na Prezydenta RP – mimo gwałtownego sprzeciwu ideologicznych przeciwników, zarówno w kraju, jak i za granicą. Wszystkie te wydarzenia pokazują, że tam, gdzie naród zaufał Panu Bogu i powierzył Mu swój los, przychodziła pomoc.

Dlatego apelujemy do Pana Prezydenta – jako najwyższego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej – o podjęcie najważniejszego aktu dla dobra naszego narodu: zawarcia symbolicznego sojuszu z Niebem. Taki akt powinien zostać ogłoszony publicznie, we współpracy z Episkopatem Polski.

Jako naród liczący 38 milionów obywateli, mający ponad tysiącletnią chrześcijańską tradycję, stać nas na to, by porzucić bierność i podjąć zdecydowane działania w obronie cywilizacji łacińskiej na polskiej ziemi.

Z wyrazami szacunku;

PRZEWODNICZĄCY
Janusz Olewiński

Spotkanie świąteczno-opłatkowe

Spotkanie świąteczne Stowarzyszenia odbyło się w Siedlcach dnia 10 stycznia br. Rozpoczęło je przedstawienie jasełkowe wystawione przez dzieci szkoły podstawowej nr 11 w Siedlcach.

17-stu „aktorów” z II klasy było świetnie przygotowanych i pięknie przedstawiło przygotowany program.

Przybyłych gości przywitała dyrektor szkoły p. Małgorzata Szostek. Janusz Olewiński wcześniej nawiązał kontakt z katechetką p. Urszulą Łastowiecką,

która zaangażowała się w organizację jasełki wraz z dziećmi i ich nauczycielkami.

Obecny ks. Biskup Grzegorz Suchodolski podziękował dzieciom za ich zaangażowanie. Podkreślił, że spektakl jasełkowy przedstawiły dla osób, które walczyły o niepodległość naszego kraju przybyłych z różnych zakątków Polski.

Z kolei Janusz Olewiński podziękował dyrekcji szkoły i nauczycielom oraz dzieciom i ich rodzicom za trud, wysiłek i chęć przygotowania Bożonarodzeniowego przedstawienia. Uczniom wręczył kuferki z logo Stowarzyszenia ze słodyczami.

Dzieci ze swej strony odwdziczyły się drobnymi upominkami.

Po spektaklu wszyscy uczestnicy uwiecznieni
zostali wspólną pamiątkową fotografią.

Następnie goście zwiedzili szkolne muzeum św. Jana Pawła II.

Pani Urszula, będąca zarazem przewodnikiem w muzeum, zwiedzającym rozdała przygotowane na karteczkach krótkie cytaty z Pisma Świętego.

Po zwiedzeniu wystawy Grażyna Olewińska wpisała dedykację w księdkę pamiątkowej, pod którą podpisy złożyli goście szkoły.

[illegible]

Wpisanie się do książki pamiątkowej w muzeum i wspólne zdjęcie represjonowanych zakończyło pobyt w szkole.

Po wizycie w szkole goście udali się do Katedry na Mszę św. celebrowaną przez bpa ordynariusza dr. Kazimierz Gurdę i bpa Grzegorza Suchodolskiego w asyście ks. Macieja Majek, ks. dr Łukasza Szczepblewskiego, ks. dra Michała Szulika i ks. Bartosza Schwabika studenta UKSW.

W homilii ks. Biskup Ordynariusz mówiąc o narodzeniu Bożego Dziecięcia nawiązał do osób represjonowanych, które w latach PRL poświęcały swoje życie i zdrowie za wiarę i ojczyznę.

Msza św. odprawiona była w intencji osób represjonowanych i ich rodzin. Uczestniczyli w niej członkowie Stowarzyszenia i zaproszeni goście oraz członkowie Prawa i Sprawiedliwości, którzy tego dnia także mieli swoje spotkanie opłatkowe.

Po mszy represjonowani udali się autokarem na wspólną wieczerzę wigilijną. Gośćmi honorowymi byli: ks. bp Grzegorz Suchodolski, jego sekretarz ks. dr Łukasz Szablewski i ks. Maciej Majek (od kilku lat towarzyszy naszej organizacji na spotkaniach opłatkowych).

Życzenia składano sobie w skupieniu i powadze życząc sobie pokoju w sercu, w ojczyźnie i w świecie, obfitości łask od narodzonego Dzieciątka Jezus, wszelkiego dobra od napotykanych na swojej drodze życia ludzi oraz wytrwałości w pracy na rzecz ojczyzny. Po modlitwie śpiewano kolędy i dzielono się opłatkiem.

Na spotkanie przybyły osoby mieszkające w Siedlcach oraz z Łukowa, Sokołowa Podlaskiego, Węgrowa, Gliwic, Kielc, Radomia, Warszawy, Tarnowskich Gór, z terenu województwa Podlaskiego i Wielkopolskiego, Wrocławia, Zduńskiej Woli...

Podczas łamania się opłatkiem prowadzono między sobą długie „niedokończone” rozmowy. Jest to dobitnym potwierdzeniem potrzeby organizowania spotkań nie tylko wśród środowiska osób represjonowanych, ale także ze środowiskami innymi.

Ks. biskup Grzegorz Suchodolski (były proboszcz siedleckiej parafii katedralnej pw. Niepokalanego poczęcia NMP) wraz z kapłanami uczestniczył z represjonowanymi przez cały czas trwania uroczystości.

Życzeń wzajemnych było, co niemiara...

Długo trwały życzenia, ponieważ każdy każdemu je składał z sercem i wielką życzliwością.

Następnie uczestnicy spotkania zasiedli do wspólnej wieszery. Jak tradycja nakazuje przygotowane potrawy były wigilijne, postne, ale smakowite i w obfitości. Każdy mógł najeść się do syta mimo, że spotkanie trwało do późnych godzin wieczornych.

W spotkaniu oprócz członków Stowarzyszenia uczestniczyli zaproszeni goście m. in. represjonowani niezrzeszeni, przedstawiciele firmy „Audiofon”

czy Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej. Osobom przyjezdnym zabezpieczone było w hotelu 2-dniowe zakwaterowanie.

Pamiętkowy wpis ks. Biskupa

Apel

Apelujemy do całego środowiska osób represjonowanych, które także i dzisiaj zachowują się jak trzeba: kupujcie *Nasz Dziennik*. Jest to jedyna gazeta, która w Polsce od wielu lat porusza istotne problemy naszego środowiska. Podobnie zachowuje się Radio Maryja i TV Trwam. Wszystkie inne media o nas milczą mimo, że informacje przekazywane były także do nich – chodzi niestety także o tzw. media prawicowe.

„INSTRUKCJA”

**Czasy, w których przyszło nam żyć domagają się ludzi odważnych,
czyli takich, którzy nie ukrywają swoich przekonań
i umieją być prawdziwymi pomimo fałszu
i obłudy panujących dookoła.**

W okresie PRL opozycja wydała publikację – instrukcję - „Obywatel, a SB”, która przeznaczona była dla każdego opozycjonisty zagrożonego represjami. W obecnej sytuacji społeczno-politycznej, gdzie bezprawie rządzi naszym krajem, proponujemy zapoznanie się z przysługującymi prawami dla własnego dobra, ponieważ możemy spotkać się z różnymi działaniami bezprawnymi.

I tak:

Wezwanie na przesłuchanie musi zawierać dane organu wzywającego, numer i określenie sprawy, w jakim charakterze (świadek/podejrzany), datę, godzinę i miejsce stawiennictwa, pouczenie o obowiązkach i prawach, w tym o możliwości skorzystania z prawa do odmowy składania zeznań (np. w stosunku do najbliższych), o czym stanowi art. 129 § 1 kpk.

Wezwanie powinno być doręczone z odpowiednim wyprzedzeniem, aby umożliwić przygotowanie się osoby wzywanej.

Jako **obwiniony-oskarżony** mamy prawo odmowy składania jakichkolwiek wyjaśnień, czyli odmówić odpowiedzi na każde zadane pytanie bez podania powodu odmowy – gwarantuje to nam art. 175 kpk.

Jako **świadek** mamy obowiązek udzielania odpowiedzi na każde zadane pytanie.

Pamiętać należy, że zeznanie to nie opowiadanie, lecz wyłącznie odpowiedź za konkretne pytanie, które to pytanie winno być zapisane w protokóle. Tutaj też mamy zabezpieczenie w postaci art. 183 kpk. Otóż na zadane pytania – które uznamy, że może zaszkodzić nam lub osobie mi bliskiej – odpowiadamy: „odmawiam udzielenia odpowiedzi”.

Na pytanie np. dlaczego odmawiam udzielenia odpowiedzi, odpowiadamy żeby to kolejne pytanie zostało zapisane. Po zapisaniu odpowiadamy: „odmawiam udzielenia odpowiedzi”. Na każde zadane pytanie musimy udzielić odpowiedzi i w naszym przypadku odpowiedź brzmi: „odmawiam udzielenia odpowiedzi”. Zadanych jest 100 pytań i jest też 100 odpowiedzi:

„odmawiam udzielenia odpowiedzi”. Można też odpowiadać: „nie pamiętam”.

Przesłuchujący ma obowiązek poinformować o przysługujących nam prawach, a nie tylko straszyć karą pozbawienia wolności za fałszywe zeznania.

Uwaga: przesłuchanie to nie jest opowiadanie, lecz odpowiedź na zadane pytanie zapisane w protokóle przesłuchania.

Nie należy kłamać, bo po pewnym czasie zapomnimy, co skłamaliśmy i sami się „wrabiamy”.

Nie należy też przesłuchującego obrażać, aby nie narażać się na akty mściwości.

Nie daj się nabrać słówkami np. „kolega już nam wszystko powiedział”. Możemy wówczas milczeć lub grzecznie odpowiedzieć: „jak kolega wszystko powiedział, to ja rzeczywiście nic nie mam już do powiedzenia”.

Pamiętaj o tym, że „milczenie złotem”. Oznacza to, że zachowanie milczenia w odpowiednich momentach jest cenniejsze, niż gadatliwość. Milczenie symbolizuje bowiem mądrość i roztropność, i często prowadzi do uniknięcia kłopotów.

Tę „instrukcję” polecam, ponieważ sam ją stosowałem w praktyce w okresie prześladowań i represji w PRL i dobrze na tym wychodziłem.

Prezydencka Rada

W dniu 25 lutego w Belwederze spotkała się Prezydencka Rada. Tematem posiedzenia była problematyka związana z prawodawstwem dot. kombatanów, osób represjonowanych i działaczy opozycji antykomunistycznej. Zgromadzenie wyłoniło ze swego grona zespół, którego zadaniem będzie przygotowanie nowej ustawy.

W skład zespołu wszedł Janusz Olewiński przewodniczący naszego stowarzyszenia.

Dyskusja poświęcona była problematyce związanej z prawodawstwem dotyczącym kombatanatów, osób represjonowanych oraz działaczy opozycji antykomunistycznej. Podczas spotkania wskazywano, że problematyka prawna dotycząca osób zasłużonych dla niepodległości koncentruje się wokół aktualizacji świadczeń do obecnej sytuacji gospodarczej, weryfikacji statusu osób uprawnionych czy rozszerzenia uprawnień na wdowy/wdowców po osobach zasłużonych i osoby nieletnie w opozycji.

Stowarzyszenie od lat proponuje, aby ustawa została sporządzona raz, a solidnie. Do chwili obecnej była nowelizowana wielokrotnie, ale wyłącznie kosmetycznie.

Po raz kolejny przypominamy nasze wnioski do ustawy z dnia 20 marca 2015 r. *o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. 215 poz.693)*.

Proponujemy, aby w ustawie uwzględnić następujące zapisy:

w art. 3 ust. 3c dodać zdanie: „**bądź zdegradowana, przeniesiona na gorsze warunki placowe, pozbawiana premii, podwyżek, awansu, możliwości rozwoju zawodowego...**”.

Uprawnienia rozszerza się na osoby represjonowane w pracy w różnoraki sposób.

W art. 3a: Uprawnienia otrzymują...: **osoby małoletnie bez względu na wiek. Obecnie występuje jaskrawy brak równości wobec prawa (art. 32 Konstytucji RP):** wielu nieletnich działało aktywnie, lecz nieformalnie, i mimo to ponosiły realne represje psychiczne, edukacyjne i społeczne, które pozostawiły trwałe ślady – co jest opisane zarówno w dokumentach senackich, jak i w badaniach dr hab. Moniki M. Brzezińskiej {prof. UKSW}.

Dowody działalności i represji: nieletni byli nie tylko świadkami działań opozycyjnych rodziców, ale same działały aktywnie – roznosiły ulotki, uczestniczyły w manifestacjach, nosiły symboliczne oporniki czy koszulki z napisem „Solidarność”, zrywały plakaty komunistyczne. Jako bystrzy obserwatorzy, a zarazem nie budzący podejrzeń bezbłędnie rozpoznawały SB-eków i konfidentów. Uprzedzały o rewizjach, inwigilacji itp. Wiele z nich było zastraszanych przez SB, grożono im bronią, obniżano im oceny, grożono wyrzuceniem ze szkoły, straszono przypadkowym nieszczęśliwym wypadkiem, kuratorem, poprawczakiem....

Skutki psychologiczne, jako forma represji: trauma, jąkanie, nocne moczenie, utrata głosu, nerwica, blokowanie ścieżki edukacyjnej i przyszłej kariery zawodowej – to objawy wskazujące na głębokie konsekwencje psychiczne i emocjonalne, które powinny być traktowane na równi z sankcjami karnymi i administracyjnymi. Współczesna psychologia jednoznacznie wskazuje, że chroniczne zastraszanie i nękanie mają równie destrukcyjny wpływ, jak fizyczna przemoc.

Potrzeba przywrócenia pamięci i sprawiedliwości: Jak wskazuje dr hab.

M. M. Brzezińska w swojej publikacji [M.M. Brzezińska, Dzieci stanu wojennego – zapomniani bohaterowie, czyli przepaść między historią a polityką. Opinie Instytutu De Republica i Analizy, Seria i Historia 2021, nr 1], nieletni ci zostali pominięci w polityce pamięci – rodzice dostają medale, a oni „idą w świat z całym bagażem” samotnie. Pominięcie ich w obecnej ustawie tworzy społeczną lukę i niesprawiedliwość historyczną, którą trzeba naprawić.

Sprawiedliwość społeczna. *Przywrócenie sprawiedliwości zapomnianej grupie osób. Zrównanie statusu ofiar represji, niezależnie od formy sankcji. Zwiększenie świadomości historycznej i znaczenia oporu nieletnich wobec systemu totalitarnego. Analogiczne uznanie w innych grupach represjonowanych. W innych przypadkach (np. Sybiracy, ofiary pacyfikacji, Orleńscy, Dzieci Powstania Warszawskiego) uznawane są także traumy dziecięce i ich wpływ na życie dorosłe.*

Uwzględnienie powyższego będzie zgodne z art. 2 i 32 Konstytucji – chodzi o nie dyskryminowanie, w naszym przypadku nieletnich opozycjonistów.

W art. 4. 1. 3. uprawnienia przysługują osobie, „która nie pobierała wynagrodzenia za tę działalność”.

W opozycji były osoby zatrudnione i otrzymywały za to wynagrodzenie, więc to nie byli działacze lecz osoby najemne do wykonania określonej pracy za wynagrodzeniem. Poseł Borowczak publicznie na posiedzeniu sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny w dniu 4 lutego 2015 r. powiedział m.in. „...działaczom, którzy byli przy korytach ... solidnie płaciliśmy za działalność w podziemiu... Po 1989 r. nie rozliczyliśmy się z funduszy, które otrzymywaliśmy z Zachodu, a to były duże fundusze. Dziś, kto mówi, że stracił na działalności w podziemiu, to mówi nieprawdę, bo wypłacaliśmy bardzo, godziwe pensje...”

https://www.sejm.gov.pl/Sejm7.nsf/transmisje_arch.xsp#0472536B62346C32C1257DD B003CB8A0).

Także w podziemnym piśmie „Metrum” w numerze 49 z dnia 8.01.1986 r. w artykule „drukarze” opłacany „działacz” oświadczył, że każdy drukarz brał pieniądze za pracę przy drukowaniu.

W art. 5.

9. Pozbawienie uprawnień następuje w przypadku sprzeniewierzenia się wartościom nieskazitelności i ideałom walki o suwerenność i niepodległość kraju.

Utrata uprawnień następuje decyzją Szefa Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych.

W art. 7 wykreślamy pkt. 2 i 3

W art. 9. 1. **Świadczenie pieniężne przyznaje się miesięcznie w wysokości średniej płacy krajowej brutto** określonej przez Główny Urząd Statystyczny (GUS). Świadczenie jest wolne od wszelkich zajęć (podatku, ZUS, NFZ, komorniczych i innych) i waloryzowane jest wg. obowiązujących zasad.

Uwzględnienie powyższego będzie wypełnieniem art. 19 Konstytucji. Nie godzi się, aby osoby zasłużone dla suwerenności kraju były o wiele gorzej uposażone niż ich prześladowcy.

Art. 9. 2. W przypadku śmierci osoby uprawnionej przyznane świadczenie jest wypłacane dożywotnio każdemu współmałżonkowi w wysokości 50% pod warunkiem, że pozostawał z nim w związku małżeńskim w okresie prowadzenia przez niego działalności, o której mowa w ustawie i nie był współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2007 Nr 63, poz. 424 z późn. zm.). W przypadku posiadania statusu, przysługuje jedno świadczenie. Art. 10. 1. Osobom uprawnionym, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej w związku z zaistnieniem zdarzeń losowych (pożar, powódź, wypadek, poważna choroba, śmierć najbliższej osoby, itp.)

może być przyznana pomoc pieniężna do wysokości dwóch średnich płac krajowych (brutto).

W szczególnie uzasadnionych przypadkach Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych może przyznać pomoc pieniężną na innych warunkach tj. w innej wysokości.

W artykule tym wykreślamy wyrazy o pomocy jednorazowej lub okresowej oraz pkt: 4, 5 i 6. ponieważ przy takim uposażeniu bieda nareszcie zostanie wyeliminowana.

W art. 10a. 1. Prawo do świadczenia wyrównawczego przysługuje osobie uprawnionej pobierającej emeryturę lub rentę inwalidzką albo rentę z tytułu niezdolności do pracy albo rentę rodzinną, zwaną dalej „rentą” w kwocie niższej niż najniższa pensja krajowa brutto miesięcznie.

Art. 11b. Ze środków Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych finansuje się wynajem lokali organizacji skupiającej osoby represjonowane. *Organizacje zrzeszające osoby uprawnione borykają się z ogromnymi trudnościami przy organizowaniu różnych przedsięwzięć. Nie otrzymujemy żadnej pomocy od instytucji i urzędów do tego powołanych. Dlatego też aktywność na rzecz środowiska i społeczności jest znikoma. Istnieje więc potrzeba wsparcia finansowego naszych organizacji na działalność poza konkursową, doraźną jak np. na organizowanie spotkań (w tym z młodzieżą), uroczystości, konferencji, koncertów, zjazdów, walnego zgromadzenia, wycieczek, rajdów i wypoczynku, wydawanie biuletynów, prowadzenie strony internetowej, itp. zadań określonych statutem.*

W art. 12 dodajemy zdanie: „w tym w uzyskaniu miejsca w wybranym przez siebie domu kombatanta lub domu opieki społecznej”.

Niejednokrotnie na terenie zamieszkania działacza opozycji

Antykomunistycznej lub osoby represjonowanej nie ma odpowiedniego domu opiekuńczego. Za przykład niech posłuży z roku 2014 przypadek działacza Rolniczej Solidarności Zbigniewa Adamczuka, który ubiegał się o pobyt

w Domu Kombatanta i co mu odmówiono, proponując w zamian pobyt w domu opieki dla uzależnionych od alkoholu. Nie należy więc traktować uprawnionego weterana przedmiotowo, lecz umożliwić mu wybór miejsca pobytu tym bardziej, że domy kombatanta pustoszeją.

W art. 13 wykreśla się wyraz „może”, a dodaje się wyrazy „**ma obowiązek**”.

Obecnie występuje zapis mówiący o tym, że samorząd „może” pomagać, więc w obecnym kształcie zapis ten jest całkowicie martwy.

W art. 13a.

4. Osobom uprawnionym przysługuje bezpłatne zaopatrzenie we wszystkie leki.

Obecnie, mimo wejścia ustawy o bezpłatnych lekach dla emerytów, osoby uprawnione płacą za leki znaczne kwoty.

5. Osobom uprawnionym wymagającym stałej opieki zapewnia się asystenta tj. osoby wspierającej i pomagającej choremu w codziennym funkcjonowaniu.

Koszty obsługi ponosi Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych.

6. Osoby uprawnione zwolnienie są z wnoszenia opłat klimatycznych i uzdrowiskowych.

7. Osoby uprawnione mogą przejść na pełną emeryturę w wieku 55 lat w przypadku kobiet i 60 lat w przypadku mężczyzn.

Punkt ten jest moralnie uzasadniony i zarazem symboliczny, gdyż faktycznie weterani opozycji antykomunistycznej i niepodległościowej w zdecydowanej większości ten wiek już przekroczyły. Zapis tego artykułu nie pociąga za sobą więc znacznych kosztów finansowych, a jest zarazem zrealizowaniem 14 punktu Porozumień Gdańskich po prawie czterech dekadach.

8. Rozwiązanie stosunku pracy z osobą uprawnioną w okresie 3 lat przed osiągnięciem wieku uprawniającego do przejścia na emeryturę, może nastąpić po uprzednim uzyskaniu zgody szefa Urzędu Kombatantów

i po uzyskaniu opinii organizacji skupiającej osoby represjonowane wskazanej przez osobę zainteresowaną.

9. Osoby uprawnione otrzymują dodatek w formie ryczałtu energetycznego. *Ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. (Dz. U. 1991 Nr 17 poz. 75) nie obejmuje działaczy opozycji i osób represjonowanych z powodów politycznych, ponieważ w tamtym okresie nie uwzględniała ich, jako osób represjonowanych. Obecnie zaliczeni są do osób represjonowanych z okresu powojennego i z tego tytułu powinny dodatek w postaci ryczałtu energetycznego otrzymywać.*

10. Osoby uprawnione mają prawo do bezpłatnego parkowania samochodu na obszarze całego kraju, w tym w: ośrodkach leczniczo-sanatoryjnych, przychodniach lekarskich, szpitalach...

Proponujemy honorowanie na terenie całego kraju legitymacji osoby represjonowanej lub działacza opozycji antykomunistycznej do bezpłatnego parkowania. Znaczna część osób uprawnionych posiada karty parkingowe osoby niepełnosprawnej. Wiele z nich nie posiada aut. Zwolnienie z opłat dotyczy więc nielicznej grupy osób, które nie uszczupli budżetów samorządów.

W art. 16.

2. Wojewoda powinien ponosić koszty pracy Rady w tym zakupu kwiatów (wieńców), zniczy oraz wyjazdów ws. objętych zakresem pracy członków Rady (jak np. delegacje).

W ustawie należy uwzględnić również państwowy pochówek beneficjentów ustawy.

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Prezentowane stanowisko wypracowane zostało na podstawie wielu rozmów i konsultacji wśród środowiska osób i organizacji represjonowanych.

Dotychczasowe zapisy w ustawie nie są ani wyjątkowe, ani specjalne, ponieważ nie zapewniają godnego poziomu życia weteranom opozycji antykomunistycznej i osobom represjonowanym z powodów politycznych. Wśród represjonowanych działaczy są też osoby, które zostały przeniesione na gorsze warunki płacy. Ich nie wyrzucono z pracy, ale pozbawiono możliwości awansu, premii, podwyżek, nagród. Są też tacy, których zmuszano do odejścia z pracy. Represje te skutkują wegetacją tych ludzi i ich rodzin do dnia dzisiejszego. One nie miały – i nie mają – żadnej możliwości dochodzenia swoich praw. Jeśli współmałżonek był represjonowany, to represje dotyczyły także drugiego współmałżonka, tym bardziej, jeśli był także zaangażowany w działalność opozycyjną (dotyczy współmałżonka, który pozostawał w okresie represji w związku małżeńskim i oczywiście nie był współpracownikiem bezpieki). Skutki represji i prześladowań ponosiła cała rodzina. Mimo tych represji działacze ci nie opuścili kraju, nie godzili się na wyjazd z Ojczyzny. Na skutek biedy następował stopniowy proces marginalizacji tych osób. Pomóc im może wyłącznie zdecydowana poprawa ich sytuacji finansowej. Są i tacy zmęczeni już życiem, którym brak sił do składania wniosków, a wielu weteranów nie doczekało zadośćuczynienia. Do osób aktywnych należą też młodzi nieletni i to bez względu na wiek. Nie można zamykać się tylko do tych młodych osób, które były represjonowane lecz także do pozostałych, które były aktywne w opozycji, a nie były represjonowane. Podobnie jak to ma miejsce z osobami represjonowanymi, a tymi nie represjonowanymi czyli działaczami opozycji. Dlatego optujemy za przyznaniem dzieciom uprawnień bez określania wieku, co będzie wypełnieniem art. 2 i 32 ustawy zasadniczej. W roku 2024 na indywidualne konta 11 203 funkcjonariuszy SB wpłynęła z budżetu państwa kwota 1 mld 835 mln 63 tys. 888 zł tj. po ok. 163 800 zł. W kolejce jest jeszcze 10 730 funkcjonariuszy (z danych MSWiA

z m-ca sierpnia 2024 r.- por. Nasz Dziennik z sierpnia 2024 r.). Nasze ww. wnioski są całkowicie zasadne. Mają też szczególne umocowanie w art. 19 Konstytucji RP, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Nakłada on obowiązek państwa otoczenia specjalną opieką i troską osób, które na wcześniejszym etapie swojego życia aktywnie uczestniczyły w walce o niepodległość, która została uzyskana w określonym procesie historycznym.

Osoby uprawnione bezsprzecznie uczestniczyły w walce, a więc w działaniach łączących się z użyciem siły, przez jedną ze stron niosących realne ryzyko utraty życia bądź zdrowia. O walkach można mówić tylko tam, gdzie wśród ich uczestników pojawiają się także ofiary. Swoboda interpretacji historycznej odnosi się do pozostałych okresów historii Polski i musi ona być jednak dokonywana z uwzględnieniem wspomnianego kontekstu konstytucyjnego. Kontekst ten nakazuje wyjście poza daty II wojny światowej, bo walka o niepodległość i suwerenność Polski toczyła się także w latach późniejszych. Pomoc tym osobom zgodnie z ustawą zasadniczą ma mieć wymiar specjalny i zapewniać godny poziom ich życia, więc intensywność i opieka państwa musi odróżniać się in plus od powszechnego zakresu świadczeń (patrz: komentarze do ustawy zasadniczej dotyczące art. 19). Odwaga, determinacja i konsekwentna działalność osób represjonowanych, swoją pracą na rzecz przeobrażeń demokratycznych, doprowadziła ogromnym kosztem swoim do włączenia Polski do krajów wolnej Europy. To właśnie ci ludzie dali wolność Polsce i wielu krajom naszej wspólnej Europy. Najwyższy już czas, aby Państwo Polskie rzetelnie wywiązało się z obowiązku wobec osób represjonowanych z powodów politycznych i kompleksowo wypełniło wymagania wobec osób zasłużonych dla kraju. Represjonowani nie zawiedli Polski i Polaków, wręcz przeciwnie – zachowali się, jak trzeba. Represjonowani weterani opozycji są drugim, a zarazem ostatnim pokoleniem, które w minionym

stuleciu skutecznie wywalczyło wolność Polsce. To oni poświęcali się dla Ojczyzny. Poświęcili siebie i swoje rodziny. Oddali Jej wszystko to, co mieli najcenniejsze. Uwzględnienie powyższych propozycji w ustawie będzie bardzo spóźnionym spełnieniem powinności państwa wobec tych ludzi. Będzie już tylko częściowym wyrównaniem strat, jakie ponieśli w tej walce. Nasze wnioski dotyczą tych weteranów opozycji antykomunistycznej oraz represjonowanych z powodów politycznych, którzy na skutek represji żyją poniżej średniej płacy krajowej. Poniesione materialne i zdrowotne straty winny być zrekompensowane dożywotnio do wysokości miesięcznej średniej płacy krajowej. Represjonowani nie zawiedli Polski i Polaków, wręcz przeciwnie – zachowali się, jak trzeba.

Stowarzyszenie stoi na stanowisku, aby był jeden akt prawny (ustawa) dla wszystkich osób zasłużonych dla niepodległości (kombatantów, represjonowanych i działaczy...) np. pod nazwą „**Ustawa o kombatantach, osobach represjonowanych i działaczach opozycji antykomunistycznej**”, obejmująca okres od września 1939 do 31 lipca 1990. Taka propozycja była już rozważana w okresie sprawowania rządów przez AWS.

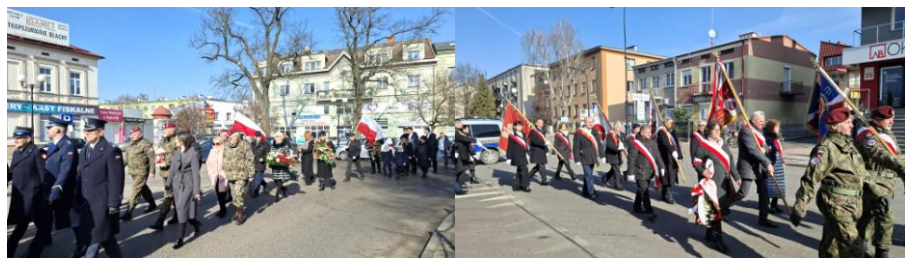
Pamięci Niezłomnych

W Siedlcach 1 marca tj. Dzień Pamięci Żołnierzy Niezłomnych obchodzono wyjątkowo uroczystie. Uroczystość rozpoczęto Mszą św. pod przewodnictwem ordynariusza ks. biskupa dr Kazimierza Gurdy w kościele garnizonowym.

W uroczystościach uczestniczyli członkowie Stowarzyszenia wraz z poczem sztandarowym. Pod Pomnikiem Wileńskim upamiętniającym Niezłomnych przedstawiciele Stowarzyszenia złożyli wieniec z biało-czerwonych kwiatów.

Po mszy uformował się barwny pochód,

który ulicami miasta ruszył w stronę Pomnika Wileńskiego.

Poczty sztandarowe pod pomnikiem Niezłomnych.

Poczet sztandarowy Stowarzyszenia oddaje hołd Niezłomnym upamiętnionym pomnikiem na Skwerze Wileńskim.

Przedstawiciele Stowarzyszenia: Marianna i Maciej Zdanowscy składają wieniec z biało-czerwonych kwiatów.

Siedlecki Pomnik Wileński poświęcony jest pamięci żołnierzy V i VI Brygady Wileńskiej Armii Krajowej poległym i zamordowanym w walce z komunistami w latach 1944–1953. Uroczystości 1 marca tego roku odbywały się przy udziale władz miasta, regionu, wyjątkowo licznym uczestnictwie mieszkańców, wielu pocztów sztandarowych. Szczególnie cieszy udział dzieci i młodzieży. Nas, członków Stowarzyszenia niezmiernie raduje ten fakt oraz to, że dzięki naszym zabiegom

udało się doprowadzić do wspólnego manifestowania w naszym mieście wszystkich środowisk patriotycznych.

Turnus

W dniach 21 czerwca – 11 lipca członkowie Stowarzyszenia będą przebywali na turnusie kondycyjno-rehabilitacyjnym w Nałęczowie.

Rajd

Zarząd w dniach 9 – 16 sierpnia planuje 8-dniowy rajd patriotyczny pn. „Szlakiem męczeństwa ks. Jeziego Popiełuszki i holokaust niemiecki”. Program przewiduje wyjazd z Siedlec do miejscowości Okopy, gdzie urodził się ks. Jerzy. W planach jest nawiedzenie parafii w Sokółce, miejsce cudu Eucharystycznego. Nocleg i rano ruszamy do Torunia, gdzie zatrzymujemy się w akademiku AKSiM przez zostaje dni. Zwiedzamy Toruń. W Bydgoszczy - kościół Świętych Polskich Braci Męczenników, gdzie 19 października 1984 r. ks. Jerzy celebrował swoją ostatnią Mszę św. W Górsku będziemy przy Krzyżu upamiętniającym porwanie Księdza i zwiedzimy też Muzeum ks. Jerzego. Udamy się również na tamę we Włocławku, skąd oprawcy skępowanego sznurami i obciążonego kamieniami wrzucili ks. Popiełuskę do Wisły. Planowane jest spotkanie

z o. dyrektorem Tadeuszem Rydzykiem. Będzie to już 15-ty grupowy wyjazd organizowany przez Stowarzyszenie. Dotychczasowe spotkania jedno- i wielodniowe spotykają się z bardzo serdeczną życzliwością napotykanych osób i gospodarzy miejsca naszego kwaterowania. Wszędzie, gdzie przybywamy zostawiamy bardzo dobrą opinię o naszym całym środowisku represjonowanych.

Godne i kulturalne zachowanie wydaje dobre owoce. Zarząd Stowarzyszenia dziękuje wszystkim osobom, które dotychczas uczestniczyły we wspólnych spotkaniach za ich kulturę osobistą i godne reprezentowanie środowiska osób zasłużonych dla Ojczyzny.

Święto...

W dniu święta kobiet, panowie pamiętali o Paniach...

Zgoda

Zdjęcia wykorzystano i zamieszczono za zgodą ich autorów: Janusza Barwinka, Kazimierza Głódzia, Piotra Grabowskiego, IPN.

Dziękujemy serdecznie za udostępnienie i wyrażenie zgody na ich publikację. Część materiałów pochodzi z zasobów własnych.

Wydawca:

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Internowanych i Represjonowanych

08-110 Siedlce ul. Świętojańska 4 lok. 1

tel. 504 936 104

mail:

biuro@internowani-represjonowani.pl

[www: https://internowani-represjonowani.pl](https://internowani-represjonowani.pl)

ISBN 978-83- 972981-1-8

Konto bankowe:

nr 13-9194-0007-0000-2613-2000-0010

Bank Spółdzielczy w Siedlcach